

ਆਦਰਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਐਚ. ਐਸ ਭੱਲਾ ਜੇ. ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ @ ਹੈਪੀ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

**2005 ਦਾ ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ
2005 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 794/ਡੀ.ਬੀ.**

1 ਫਰਵਰੀ, 2007

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - S. 302 - ਸਿਰਫ 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ। -ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ-ਕਤਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ - ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਗੱਤਿਆ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ- ਕੀ ਇਹ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸ - ਫੜੇ ਗਏ, ਨਹੀਂ - ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨਘੜਤ ਸੰਸਕਰਣ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਂਦਾ।

(ਪੈਰਾ 23)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਵਾਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। PW3 ਅਤੇ PW4 ਸਟੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 24)

ਐਮਐਸ ਸਿੱਧੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ।

ਆਰ ਐਸ ਘਈ, ਵਿਨੋਦ ਘਈ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸੀਆਰਐਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ। 2005 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 794-ਡੀ.ਬੀ

ਦੇਪੀਐਸ ਦਿਓਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਚ.ਐਸ.ਭੱਲਾ, ਜੇ

(1) 2005 ਦਾ ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 11 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ @ ਹੈਪੀ ਨੇ ਵੀ 2005 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 794-ਡੀਬੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ 2005 ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ 2005 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 794-ਡੀਬੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 18/19 ਅਕਤੂਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹੀ ਨਿਰਣਾ/ਆਰਡਰ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ 18/19 ਅਕਤੂਬਰ, 2005 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ/ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ / ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

(4) ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਐਕਸ. ਪੀ-9 ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਬੱਧਨੀ ਜੈ ਮਾਈ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ, ਅਰਥਾਤ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ। ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 2-2-1/2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰਮਨਦੀਪ ਹੈ, 05 ਮਹੀਨੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। 9 ਜਨਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਚੁਗੋਵਾਲਾ ਵਿਖੇ 'ਲੋਹੜੀ' ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਲੇਖ ਦੇਣ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ।

(5) ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8.00 ਵਜੇ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਾਰ 'ਚ 'ਜੈਨ' ਬਣਾ ਕੇ ਆਇਆ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਉਸ ਦੀ ਲੜਕੀ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਸੋਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਲਾਈਟਾਂ ਵੀ ਜਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਿਰਚ (ਖੰਜਰ) ਲੈ ਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਅੰਦਰੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ

ਦੀ ਪੋਤਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ 'ਕਿਰਚ' ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪੋਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ 5-6 ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੋ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ "ਮਾਰਟਾ-ਮਾਰਟਾ" (ਕਿਲਡ-ਕਿਲਡ) ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਲਾਰਮ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਲੜਕਾ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਰਸੋਈ ਤੋਂ ਬਾਥ ਰੂਮ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬਾਥ ਰੂਮ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਤੇ 'ਕਿਰਚ' ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਵੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਕਾਰ ਕੋਲ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਕਾਰ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਾਥਰੂਮ ਰਾਹੀਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਪੋਤੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(6) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਰਾਤ ਸੰਘਣੀ ਯੁੰਦ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਲੜਕਾ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਪੋਤਰੀ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਜਵਾਲਾ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.ਐਕਸ. ਪੀ-9/1, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302/120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(7) ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੜਕੇ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਪੀ-2 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੀ.-5. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਜੀਜੀਐਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ/ਹਸਪਤਾਲ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਐਸਐਸ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੋਟਾ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸਾਬਕਾ. P-11 ਸਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਸਨੇ ਰਸੋਈ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਛਾਪ "MS" ਨਾਲ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੋ ਐਕਸ. ਪੀ-12.

(8) 26 ਜਨਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਮਹਿਮੂਆਣਾ-ਮਿੱਠੂਮਾਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਡਰੇਨ ਦੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਨਾਕਾ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਜੈੱਨ ਕਾਰ ਪਿੰਡ ਮਹਿਮੂਆਣਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਉਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਟਾਰਚ ਲਾਈਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੱਸਿਆ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਦੋ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 32 ਬੋਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਬੋਰ ਦੇ ਚਾਰ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਪਿਸਤੌਲ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਛਾਪ 'MS' ਨਾਲ ਸੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟਾਂ ਸਮੇਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੋ ਐਕਸ. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਏਐਸਆਈ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਈ ਅਤੇ ਐਚਸੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਸੀ. 26 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(9) ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(10) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਪੁਲੀਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 2002 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ। ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। 19 ਅਗਸਤ, 2003 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਵੀਡਿਓ / ਨੰਬਰ 53434-ਐਮ ਆਫ 2002, ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ

ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

(12) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ 11 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ: ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1), ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2), ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ (ਗਲਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2)।, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3), ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਦਾ ਭਰਾ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-4), ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5), ਡਾ: ਜੇ.ਐਸ. ਦਲਾਈ (PW-6), ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ (PW-7) ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਮੇਲ (PW-8), ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ (PW-9), ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਇ, ਇੰਚਾਰਜ (PW-10), ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (PW-11)।

(13) ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕਤਲ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਚੁਗੋਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੀ.ਐੱਸ.ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਹ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਘੜੀ। ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਦੋ ਨੌਕਰ ਰਾਜੂ ਭਈਆ ਅਤੇ ਕਾਕੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(14) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

- (i) ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ;
- (ii) PW-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ PW-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਭਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਡਰਦੇ ਸਨ;
- (iii) ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਐਕਸ. 20 ਅਤੇ ਐਕਸ. 21) ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਖੂਨ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਸੀ;
- (iv) ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਰਤਮਾਨ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਪੀ-24 (ਜਜ਼ਮੈਂਟ ਐਕਸਐਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ. ਪੀ-24 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 2007 ਨੂੰ 2003

ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 871-ਡੀਬੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ);

- (v) ਭਾਵੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ;
- (vi) ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ;
- (vii) ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- (viii) ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਾਰਨ ਗਵਾਹ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।
- (ix) ਨੌਕਰਾਂ ਰਾਜੂ ਭਈਆ ਅਤੇ ਕਾਕੂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪੜਤਾਲ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਕਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ।
- (x) 26 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-7 ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਥਿਆਰ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
- (xi) ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਈ., ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਅਨੁਸਾਰ 9 ਜਨਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਜੋਕੇ ਹਰੀ ਹਰ ਵਿਖੇ ਬਿਜਲੀ ਬੰਦ ਰਹੀ।

(15) ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਪੀ.ਐਸ. ਦਿਓਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(16) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ 18/19 ਅਕਤੂਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 11 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਇਹ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ 9 ਜਨਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਰਾਤ 8.00 ਵਜੇ

ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ |

10 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.15 ਵਜੇ ਦੇਹਾਂਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ-9/1 ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 8.35 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। (ii) ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ 3) ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4) ਦਾ ਹੋਣਾ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ; (iii) ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਗਵਾਹ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ; (iv) ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਲਗਬੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਰਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖੀ। (v) ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਅਤੇ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-4) ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਰਾਜੂ ਭਈਆ ਅਤੇ ਕਾਕੂ, ਦੋਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਪਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(17) ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

(18) ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

(i) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ?

(ii) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਵਿਡੀਓ ਜੱਜਮੈਂਟ Exh. ਪੀ-24 (ਜਿਸ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ), ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕੜੀ ਵਜੋਂ।

Re: ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (i):

(19) ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰ ਸਾਲ 13 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ Exh ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.-24 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਸੋਈ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੀ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਦੋ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਘਿਨੌਣਾ ਕਤਲ ਦੇਖ ਕੇ ਗਵਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਦੀ ਦੀ ਰਾਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਰ ਰਾਤ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਅਤੇ 10 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.15 ਵਜੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

(20) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋਲਣ ਲਈ ਦੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(21) ਟੀ ਇਨ ਏ ਤਰਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਈ ਹੋਰ ਯੂ ਬਨਾਮ ਈ ਥੀਸਟੈਟ ਪੰਜਾਬ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“4. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ‘ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣਗੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਮੁਸ਼ਕੀਲ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਥਾਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਧੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਇਛੁੱਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ

ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੂੜੀ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਘੜਤ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

(22) ਮਹਿਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ -

“12. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਦ. ਐਫਆਈਆਰ ਤੁਰੰਤ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਵਾਂ ਸਮੇਤ

ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਹਿੱਸੇ, ਹਥਿਆਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਕਸਰ ਸਿੰਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜੀਵ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਚਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰੰਗੀਨ ਸੰਸਕਰਣ ਜਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਵੀ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ...”

(23) ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਘੜੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸੁਤੰਤਰ ਹਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨਘੜਤ ਸੰਸਕਰਣ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਜ਼ ਦੇਰੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਵਾਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। PW-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ PW-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(25) PW-3 ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ PW-4 ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(26) ਅਸੀਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਸਹਿਬਰਾਓ ਬੋਬੜੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (3) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

(6) ਸਮਾਜਿਕ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤਿਕਥਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਸੁਖਦਾਇਕ ਭਾਵਨਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਧ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਾਧਨ ਦੀ ਜਨਤਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਹਰ ਹੰਝੂ, ਝਿਜਕ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਵੱਈਏ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸ਼ਹੀਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਫਿਰ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ (ਗਲੈਨਵਿਲ ਵਿਲੀਅਮਜ਼) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਤੱਥ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਣਗਿਣਤ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਣਦੇਖੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਜਨਤਕ ਮੰਗ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(27) ਕਾਲੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਐਚਪੀ ਸਟੇਟ (4) ਵਿੱਚ , ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“25 ਬੇਸ਼ੱਕ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕਿਸੇ ਮਨ ਦਾ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਖਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪੱਕੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਇੰਨਾ ਡਰਪੋਕ ਹੈ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦਾ ਅਤੇ ਡਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਵੀ ਦੰਗਾ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. 1972 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7, ਮਿਤੀ- 6-8-1973 - (ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 2407 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਅਸਲ

ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਇਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿ ਕਾਲਪਨਿਕ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਨਜ਼ਰੀਏ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੋਣ।

(28) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Re: ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ii):-

(29) ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੜੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ:-

- (i) ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, - ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਪੀ-24., ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ;
- (ii) ਦੋਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰੋਂ ਮਿਲੀਆਂ; ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ।
- (iii) ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ; ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੁਮਾ j ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਖੂਨ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (iv) ਵਰਜਨ ਕੋਫਟ ਅਨ੍ਹੇ ਕਤਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਸੀ।

(30) ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(31) ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਨ੍ਹੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਘਰ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ:-

“8 ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੇ ਆਮ ਮਨੁੱਖੀ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਆਦਮੀ, ਭਾਵ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹੀ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਸਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਲਾਭ ਆਦਿ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖ਼ਬਰ 11 ਵਜੇ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਉਹ 2.10 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ 2.10 ਵਜੇ ਥਾਣੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਇੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਮ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਚਲਾਕ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ”

xx xx xx xx xx

“11 ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿ ਉਰਮਿਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਭਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ. ਜੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਜੁਰਮ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ।

(32) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੰਗੂਲਾ ਸੌਤਿਆ ਮੂਰਤੀ (6) ਵਿੱਚ , ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"21. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ (ਸੌਤਿਆ ਵਾਣੀ) ਦੀ ਲਾਸ਼ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਿਆਨ ਵਾਲੀ ਸਬਿਤੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਇੱਕ ਕਤਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸਬਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੈ।

(33) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ (7) ਵਿੱਚ , ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਕੋਮਲ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਦਾ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਅਤੇ ਵੀਰਜ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਏ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਅਪਰਾਧਕ ਸਬਿਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ, ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਅਪਰਾਧਕ ਸਬਿਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪਰ ਉਹ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਝੂਠਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਝੂਠੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁੰਮ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- (6) ਏਆਈਆਰ 1997 ਐਸਸੀ 1588
- (7) (2000)1 SCC 471

(34) ਗਣੇਸ਼ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (8) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

19 ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਪਛਾਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਲਿੰਕ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

(35) ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਸੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(36) ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕਤਲ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗੇਗਾ।

(37) ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (9) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(38) ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ:-

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਾਪੇਖਿਕ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਇਨੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ

- (8) 2002(1) SCC 731
- (9) (1980)2 SCC 684

ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਇਲਾਜ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਲੀ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਤਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਾਲਮ ਜਾਂ ਦਰਿੰਦਾ ਢੰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਘਟੀਆ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਟਰਟਾਈਟ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। (SCC pp. 748-49, ਪੈਰਾ 201)।

(39) ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ / (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 749, ਪੈਰਾ 202)

“(a) ਜੇਕਰ ਕਤਲ ਪਿਛਲੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੇਰਹਿਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(b) ਜੇਕਰ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੁਕਰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਜੇਕਰ ਕਤਲ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

(i) ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ; ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਨੂੰਨੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਜਾਂ

(d) ਜੇਕਰ ਕਤਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। 37 ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 129।

(40) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 750, ਪੈਰਾ 206)

(41) ਕਿ ਜੁਰਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬੁੱਢਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਖਤਰਾ ਬਣੇਗਾ।

(4) ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ (3) ਅਤੇ (4) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ

ਕਰਦਾ ਹੈ।

- (5) ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।
- (6) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।
- (7) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੁਕਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(41) ਰਾਮ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (10), ਬਹਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ (11) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ (12) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(42) ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(43) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ @ ਹੈਪੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(44) ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਸਟੈਂਡ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

- (10) ਏਆਈਆਰ 2003 ਐਸਸੀ 4168
- (11) ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 3473
- (12) ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 2811